

XVI. Benedek pápa homíliája

A Serra San Bruno karthauzi monostor templomában,

a Vesperás alkalmával

2011. október 9. vasárnap

Tiszteletreméltó Püspök Testvérek,

kedves karthauzi testvérek

kedves testvérek!

Hálát adok az Úrnak, hogy a hit és az imádság eme helyére, a Serra San Bruno karthauzi monostorba vezetett. Megújítva Vincenzo Bertolone, Catanzaro-Squillace érsekségéhez intézett hálás üdvözlőmet, nagy szeretettel fordulok a karthauzi szerzetesek e közösségéhez, minden egyes tagjához, kezdve a perjellel, Jacques Dupont atyával, akinek szívből köszönöm szavait, kérve, hogy közvetítse hálás és áldó gondolataimat a rend generálásának és apácáinak.

Örömmel hangsúlyozom, hogy ez a látogatás az Apostoli Szentszék és a Karthauzi Rend közötti erős közösség, az elmúlt évszázadban megadatott számos jelének folytatásaként tekinthető. 1924-ben XI. Pius pápa egy Apostoli Konstitúciót kihirdetésével hagyta jóvá a Rend Szabályzatát, amelyet az Egyházi Törvénykönyv fényében felülvizsgáltak. 1984 májusában Boldog II. János Pál külön levelet intézett a Generális Perjelhez abból az alkalomból, hogy Szent Brúnó kilencedik évszázada alapította az első közösséget Karthauzban, Grenoble közelében. Ugyanezen év október 5-én szeretett elődöm is eljött ide, és e falak között tett látogatásának emléke még mindig él. E múltbeli, de még mindig aktuális események nyomán jövök ma Önökhöz, és szeretném, ha találkozásunkkal rávilágítanánk arra a mély kapcsolatra, amely Péter és Brúnó között, az egyház egységét célzó lekipásztori szolgálat és az egyházban való szemlélődő hivatás között fennáll. Az egyházi közösségnek ugyanis belső erőre van szüksége, olyan erőre, amelyet a Perjel atya imént felidézett, amikor a *captus ab Uno* kifejezést idézte, amely Szent Brúnóra utal: "*az Egy – azaz Isten – ragadta meg*", "*Unus potens per omnia*", ahogyan a vesperás himnuszában énekeltük. A lekipásztori szolgálat a szemlélődő közösségekből merít olyan lelki nedvet, amely Istentől származik.

"Fugitiva relinquere et aeterna captare": elhagyni a múló valóságot és megragadni az örökkévalót. Ez a kifejezés alapítótoknak a reimsi préposthoz, Rodolphe-hoz írt leveléből magába foglalja lelkiségek lényegét (vö. Levél Rodolphe-hoz, 13): az erős vágy, hogy életetek egyesüljön Istennel, elhagyva minden mást, mindent, ami ezt a közösséget akadályozza, és engedve magatokat megragadni Isten mérhetetlen szeretetétől, hogy kizárólag ebből a szeretetből éljete. Kedves testvéreim, megtaláltátok az elrejtett kincset, a nagy értékű gyöngyöt (vö. Mt 13,44-46); radikálisan válaszoltatok Jézus meghívására: "Ha tökéletesek

akartok lenni, menjetek, adjátok el, amitek van, és adjátok a szegényeknek, és kincsetek lesz a mennyben; azután jöjjetek, kövessetek engem" (Mt 19,21). Minden monostor – legyen az férfi vagy női – oázis, ahol az ima és az elmélkedés által folyamatosan ássuk azt a mély kutat, amelyből a legmélyebb szomjúságunkhoz szükséges "élő vizet" meríthetjük. A karthauzi monostor azonban különleges oázis, ahol a csendet és a magányt különös gonddal őrzik, a Szent Brúnó által megkezdett és az évszázadok során változatlan életforma szerint. "A sivatagban élek testvéreimmel" – ez az összefoglaló mondat, amelyet alapítótok írt (Levél Rodolphe-hoz, 4). Péter utódjának látogatása ebben a történelmi karthauzi monostorban arra szolgál, hogy megerősítsen nemcsak titeket, akik itt éltek, hanem az egész rendet is küldetésében, amely aktuálisabb, mint valaha.

A technikai fejlődés, különösen is a közlekedés és a kommunikáció világában, kényelmesebbé, de egyben rohanóbbá és néha görcsösebbé is tette az emberi életet. A városok szinte mindig zajosak: ritkán van csend, mert mindig van háttérzaj, egyes területeken még éjszaka is. Az elmúlt évtizedekben a média fejlődése elterjesztett és felerősített egy olyan jelenséget, amely már az 1960-as évektől kialakulóban volt: a virtualitást, amely azzal fenyeget, hogy felébe kerekedik a valóságnak. Az emberek egyre inkább, anélkül, hogy észrevennék, virtuális dimenzióba merülnek, köszönhetően az audiovizuális üzeneteknek, amelyek reggeltől estig kísérik életüket. A fiatalabbak, akik már beleszülettek ebbe az állapotba, úgy tűnik, minden üres pillanatot zenével és képekkel akarnak kitölteni, szinte attól való félelmükben, hogy éppen ezt az ürességet megérezzék. Ez a tendencia mindig is létezett, különösen a fiatalok körében és a legfejlettebb városi környezetben, de mára olyan szintet ért el, hogy antropológiai mutációról beszélhetünk. Egyesek már nem képesek sokáig csendben és magányban maradni.

Azért akartam felidézni ezt a társadalmi-kulturális helyzetet, mert kiemeli a karthauzi monostor sajátos karizmáját, amely értékes ajándék az egyház és a világ számára, olyan ajándék, amely mély üzenetet tartalmaz a mi életünk és az egész emberiség számára. Ezt a következőképpen foglalnám össze: a csendbe és magányba való visszavonulással az ember, úgymond, "kiteszi" magát a valóságnak a maga teljes meztelenségében, kiteszi magát annak a látszólagos "ürességnek", amelyet korábban említettem, hogy helyette a Teljességet, Isten jelenlétét, a létező legvalóságosabb Valóságot tapasztalja meg, amely túl van az érzékelés dimenzióján. Ez a jelenlét minden teremtményben érzékelhető: a levegőben, amit belélegzünk, a fényben, amit látunk és ami melegít minket, a fűben, a kövekben... Isten, *Creator omnium*, mindenek Teremtője, mindenén áthatol, de túl van rajta, és éppen ezért ő mindenek az alapja. Azzal, hogy a szerzetes mindent maga mögött hagy, úgyszólván "kockázatot" vállal: kiteszi magát a magánynak és a csendnek, hogy csak a lényegből éljen, és éppen a lényegből élve talál mélyiséges közösséget testvéreivel, minden emberrel.

Egyesek talán azt gondolják, hogy elég idejönni, hogy megtegyük ezt az "ugrást". De ez nem így van. Ez a hivatás, mint minden hivatás, egy utat bejárva, egy életen át tartó keresésben találja meg a választ. Nem elég egy ilyen helyre visszavonulni, hogy

megtanuljunk Isten jelenlétében lenni. Ugyanígy a szeretetessé válás is időt, gyakorlást és türelmet igényel. "Kitartó isteni virrasztásban – ahogy Szent Brúnó megerősítette –, várva az Úr visszatérését, hogy azonnal megnyissa előtte az ajtót" (Levél Rudolffhoz, 4); és éppen ebben rejlik az Egyház minden hivatásának szépsége: időt adni Istennek, hogy Lelkével munkálkodhasson, és időt adni saját emberségünknek, hogy formát öltson, hogy Krisztus érettségének mértéke szerint növekedjen ebben a sajátos életállapotban. Krisztusban ott van minden, a teljesség; nekünk időre van szükségünk, hogy misztériumának egy-egy dimenzióját magunkévá tegyük. Úgy is mondhatnánk, hogy ez az átalakulás útja, amelyen Krisztus feltámadásának misztériuma aktualizálódik és nyilvánvalóvá válik bennünk, egy olyan misztérium, amelyre Isten Igéje emlékeztetett minket ma este a Rómaiakhoz írt levélből vett bibliai olvasmányban. A Szentlélek az, aki feltámasztotta Jézust a halálból, és aki a mi halandó testünket is életre kelti (vö. Róm 8,11), az, aki a Krisztusba való alakulásunkat is véghezviszi, minden egyesünk hivatásának megfelelően. Olyan út ez, amely a keresztlőmedencétől a halálig, az Atya házába való átmenetig tart. Néha a világ szemében lehetetlennek tűnik egy életet monostorban eltölteni, de valójában az egész élet alig elég ahhoz, hogy belépjünk ebbe az Istennel való egyesülésbe, ebbe a lényegi és mélységes Valóságba, amely Jézus Krisztus.

Ezért jöttem ide, kedves testvérek, akik a Serra San Bruno karthauzi közösséget alkotjátok! Hogy elmondjam nektek, hogy az Egyháznak szüksége van rátok, és nektek is szükségetek van az Egyházra. Helyetek nem marginális. Isten népében egyetlen hivatás sem marginális: mi egy test vagyunk, amelyben minden tag fontos és ugyanolyan méltósággal bír, elválaszthatatlan az egésztől. Ti is, akik önkéntes elszigeteltségben éltek, valójában az Egyház szívében vagytok, és ti juttatjátok az Egyház ereibe a szemlélődés és az Isten iránti szeretet tiszta vérét.

Stat Crux dum volvitur orbis – ahogy mottótok mondja. Krisztus keresztje a világ változásai és felfordulása közepette a biztos pont. A karthauzi monostorban való élet része a Kereszt stabilitásának, amely Isten keresztje, az ő hűséges szeretete. Azzal, hogy szilárdan Krisztushoz kapcsolódtok, mint a vesszők a szőlőtőhöz, ti is, karthauzi testvérek, az ő üdvösséges misztériumához kapcsolódtok, mint Szűz Mária, aki a Kereszt mellett állt, *stabat*, egyesülve a Fiúval a szeretet ugyanazon áldozatában. Így, mint Mária, vele együtt ti is mélyen be vagytok illesztve az Egyház misztériumába, az emberek Istennel és egymással való egyesülésének szentségébe. Ebben egyedülállóan közel álltok az én szolgálatomhoz is. Az Egyház Legszentebb Anyja vigyázzon hát rátok, és a szent atyátok, Brúnó áldja meg örökké közösségeteket a mennyből. Ámen.